

Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı

Və ya 100 yaşlı BDU-nun vərəqlənən tarixi,
şəninə söylənən ürək sözləri

"Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyinin geniş şəkildə qeyd edilməsi elamətdar hadisədir. Ötən 100 il ərzində universiteti 180 minə yaxın məzun bitirib. Onların arasından görkəmli alimlər, şəxsiyyətlər çıxıb. Universitetin elm və təhsilimin inkişafında əvəzsiz xidmətləri var".

Bakı Konqres Mərkəzində Bakı Dövlət Universitetinin 100 illiyinə həsr olunmuş Məzun Forumunda səslənən bu fikirlər, təhsil ocağının tarixini yenidən vərəqləməyə, adlı-sanlı məzunlarının ürək sözləri səsləndirməyə imkan yaratdı.

Qeyd edildi ki, Forumun əsas məqsədi "Universitet - Məzun" münasibətləri sisteminde integrasiya proseslərinin inkişafı, Azərbaycanda təhsilin, elmin və milli mədəni dəyərlərin xaricdə tanidlılması, bəyənəlxalq təhsil və elmi əməkdaşlığın gücləndirilməsi, bəyənəlxalq karyera qurmaq üçün BDU daxilində mütərəqqi metodların formalasdırılması və inkişaf üçün insan resurslarının inkişaf etdirilməsidir. Forumda qloballaşan dünyada universitetlərin rolu, yeni çağırışlar və gözləntilər, universitet məzunlarının gələcək birgə fealiyyət istiqamətləri müzakirə olundu.

Müxtəlif illərdə universiteti bitirmiş məzunlar, eyni zamanda Bakı Dövlət Universitetinin Amerika, Avropa, Yaxın Şərq, Asiya, MDB və dünyanın digər ölkələrindən olan məzunları, müxtəlif təşkilatların və birləşmələrin nümayəndələri forumda iştirak edirdilər.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev forumu açıq elan edərək "Əgər bu zala Bakı Dövlət Universitetinin məzunlarının onda birini yiğsaydıq, on belə zal bəs etməzdi" deyərək universitetin tarixini vərəqlədi: "Bakı Dövlət Universiteti 1919-cu il sentyabr ayının 1-de Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin parlamenti tərəfindən təsis edilib. Universitetdə ilk dərs noyabrın 15-ə təsadüf edib. İndi qədər 180 minə yaxın məzun bu universiteti bitirib. Onların arasında nazirlər, komitə sədrleri, deputatlar, alimlər, ABŞ-dan Cənubi Koreyaya qədər müxtəlif ölkələrdə fealiyyət göstərən məzunlar var. Bu illər ərzində universitet özünü elm və təhsil məbədi kimi tanıdib və bu missiya bu gün də davam edir. Universitet həmçinin ölkənin ictimai həyatında da böyük rol oynayib".

Rektor qeyd etdi ki, məzunların 100 illik yubileydə bir yere toplaşması unikal

şansdır və bu imkanlardan yararlanmaq lazımdır. **Azərbaycan Diplomatik Akademiyasının (ADA) rektoru Hafiz Paşayev** bildirdi ki, Bakı Dövlət Universiteti həmişə ölkənin qabaqcıl ali təhsil ocağı olub və olacaq. Paşayev bu təhsil ocağının başqa universitetlər üçün nümunə olduğunu vurguladı. Bakı Dövlət Universitetinin tələbəsi olduğunu söyləyen rektor, ali məktəbin 5 il ərzində onun həyatında oynadığı rolları danışdı: "Bu mündədə universitet mənə bilik və həyat dərsi verdi. Mən oxuyanda elmi-texniki inqilabın başlangıç iləri idi. Sənət seçimimi edərkən texniki fənlərə üstünlük verdim - fizikanı seçdim. İndi qədər həmin fakültədə çalışan müəllimlər gözümüz qarşısındadır. O sanbalda müəllimlər indi çox azdır. Yenə də əvvəlki illərdə olduğu kimi məktəblərimizdə müəllimlərə diqqət saxlanmalıdır". H. Paşayev qeyd etdi ki, ADA Universitetinin modelini fikirləşəndə təkcə Qərib universitetlərini deyil, həmçinin BDU-nun mühitini də nümunə götürüb: "İndi mən Bakı Dövlət Universitetinin yubileyini ADA-nın yubileyi kimi qeyd edirəm".

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitesinin sədri Hicran Hüseynova tələbə kimi qədəm qoyduğu universitetdə sonradan müəllim, baş müəllim, dosent, elmlər namizədi olduğunu və ilk qadın siyasi elmlər doktoru kimi elmi iş müdafiə etdiyini yada saldı: "Bu, şərəflə bir yoldur. Bu universitetdən bir çox universitetlər formalaşıb. Bu universitet bizim taleyiimdə iz qoyub. Dünya dəyişir, yeni peşələr üzərə çıxır. Bu istiqamətdə yəni fakültələr formalaşmalıdır. Dəyişən zaman, bu çağırışlara hazır olmaq lazımdır. Hesab edirəm ki, Bakı Dövlət Universiteti

bu istiqamətdə öz töhfəsini verəcək". **BP-nin vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli** tələbəsi olduğu universitetdə inди müəllimləri ile bir sırada pedagoq kimi çalışmasından qürur duyduğunu söylədi: "Müəllimlərimizin bizim üzərimizdə əməyi böyükür. BDU milli dəyərdir. Azərbaycan milli fikrinin, ana dilimizin formalasmasına, mədəniyyətin təbliğində böyük rol oynayın. Yubiley, keçirilən yola baxısdır, gələcək haqqında düşünmək üçün fürsətdir". B. Aslanbəyli hazırda dünyada əmək bazarının tələblərinin fərqli olduğunu qeyd etdi. Bildirdi ki, inди universitetlər əmək bazarının arxasında qaçırlar: "Hazırda yeni dövrə universitetlərinə üzərində düşən vəzife onların müstəqilliyidir. Universitetlər tədqiqat istiqamətlərini müstəqilləşdirməli, bəyənəlxalq əlaqələr qurmalarıdır. Yeni ixtisaslar dayanmadan yaranır. Bu gün mövcud olan ixtisasların çoxu 5-10 il sonra olmayıcaq. Qarşıda "Biz yeni ixtisaslara hazırlıq?" suali durur". B. Aslanbəyli məzun-universitet münasibətlərinin bizim təhsil sahəsində o qədər də aktiv olmadığını təessüfle qeyd etdi: "Bu münasibət fəallaşsa, hər iki tərəfin yararlana bileyəcəyi şəksizdir".

Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva BDU-nu "Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı" adlandıraq təhsil ocağının şərəfli tarixindən söz açdı: "Bu ali məktəb Cümhuriyyətin biziə yadigar qoyduğu ən gözəl sərvətdir. BDU ölkəmizin bütün sahələrinə görkəmli şəxsiyyətlər bəxş edib, insan kapitalının formalasmasına kömək edib. Universitetin məzunları hazırda dövlət qurumlarında, özəl sahələrde çalışır, ölkənin inkişafına öz töhfələrini verirlər. Universitet pedagoji kadr potensialının in-

kişafına da böyük töhfələr verib". Nazir müavini hazırda ali təhsil qarşısında hədəflərin dayandığını diqqətə çatdırıldı: "Gələcək əmək bazarının davamlı olması üçün qlobal çağırışlara uyğun mütəxəssislərin hazırlanması vacib məsələdir. İnaniram ki, universitet bundan sonra da bu proses öz dəyərlər töhfəsini verəcək".

Böyük Britaniyanın Kembriç Universitetinin TTK Molekulyar Biologiya laboratoriyasının professoru Qərib Mürüsdöv məzunu olduğu universitetin onun üçün böyük əhəmiyyətə malik olduğunu dedi: "İndi də bura geləndə həyəcan keçirirəm. Qazandığım uğurlarım əsasında bu universitetdə aldığım təhsil dayanır. Universitetlər cəmiyyətin mərkəzindədir. Hesab edirəm ki, müasir dünyada universitet tekce təhsil verməklə kifayətlənməməli, təhqiqatlar aparmağı da bacarmalıdır. Universitetlər tədqiqat üçün gözəl məkanlardır. Fundamental elmlər universitetdə öyrədilmelidir".

Professor Beynəlxalq Məzun Assosiasiyasını yaratmaq təşəbbüsünü irəli sürdü: "Hesab edirəm ki, belə bir assosiasiyanın əsasında laboratoriyalar, elmi strukturların fəaliyyətini qurmaq olar".

Dövlət İmtahan Mərkəzinin direktor şurasının sədri Məleykə Abbaszadə BDU-nun deyil, Moskva Dövlət Universitetinin məzunu olduğunu söylədi: "O universitetdə oxuduğum tətbiqi-riyaziyyat fakültəsinin 200-ə yaxın məzunu dünən müxtəlif şəhərlərində yaşayır. Biz eləqə saxlayır və beş ildən bir görüşürük. Hesab edirəm ki, bu universitetdə də məzunların platformasını yaratmaq lazımdır". DİM sədri BDU-nu simvol kimi dəyərləndirdi: "Hər bir ölkənin simvolları var. BDU da bizim ölkəmizin simvollarından biridir. Uzun illərdir ki, ölkənin əsas intellektual orduunu yaradan təhsil ocağıdır. Bu təhsil ocağının DİM-lə əməkdaşlığı var və biz bu əməkdaşlığı davam etdirəcəyik".

"Əger mən bu gün XİN-nin rəsmisi olaraq çıxış edirəmə, bu uğurumda universitetin rolü var ki, biz ölkəmizi dünyada temsil edə bilmirik"-deyə **XİN-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Leyla Abdullayeva** qeyd etdi ki, hazırda Azərbaycanın dünya ölkələrində fealiyyət göstərən diplomatik nümayəndələrinin əksəriyyəti BDU-nun məzunlarıdır: "Biz qazandığımız uğurlara görə müəllimlərimizə və bu ali məktəbə borcluyuq".

İclasda BDU-nun müxtəlif ölkələrdən olan məzunları arasında akademik, elmi, texnoloji və biznes sahələrində əməkdaşlıqları möhkəmləndirmək üçün Beynəlxalq Məzun Assosiasiyası yaradılıb. İclas mövzu istiqamətində maraqlı müzakirələrin aparılması ilə başa çatıb.